

ELS SECRETS D'UNA CAPSA DE CEREALS - BLOC 3

Educació primària - Segon cicle (5è, 6è)

1. Introducció

Els recursos i activitats que es presenten a continuació van dirigits a l'alumnat d'educació primària de segon cicle, d'edats compreses entre els 10 i els 11 anys.

Amb aquests materials, es pretén que els infants aprenguin les primeres nocions sobre com consumir aliments de forma justa, sostenible i responsable, de comerç local i proximitat.

Aquesta presa de contacte es farà prenent com a element principal de les activitats la interpretació d'una etiqueta d'algun aliment que podem comprar a qualsevol supermercat, combinant el joc amb la valoració crítica de l'entorn.

2. Objectius generals

- **Repassar** les característiques principals del comerç just
- **Entendre** la problemàtica del consum no sostenible
- **Conèixer** la importància de consumir de forma sostenible, local, justa

A més, es pretén contribuir a l'assoliment d'una sèrie d'objectius i continguts presents als Annexos del Decret 32/2014 de 18 de juliol, pel qual s'estableix el currículum de l'educació primària a les Illes Balears. A continuació es presenten per matèries ([Ciències Naturals](#), [Ciències Socials](#), [Valors socials i cívics](#),) els diferents elements del currículum que encaixen amb la proposta.

Ciències Naturals

OBJECTIUS

- (9) Analitzar la intervenció humana en el medi fent una valoració crítica i fomentant actituds de protecció i conservació de l'entorn.
-

Valors socials i cívics

OBJECTIUS

- (9) Prendre consciència de la situació del medi ambient i desenvolupar actituds de responsabilitat en la protecció de l'entorn immediat.

CONTINGUTS

En el bloc 3, la convivència i els valors socials.

- El medi ambient. La intervenció humana en el medi. La nostra contribució a la conservació del medi ambient.

Ciències Socials

OBJECTIUS

- (5) Ser crítics amb la intervenció humana en el medi, aprendre de quina manera la vida humana afecta l'entorn i adquirir hàbits i actituds de defensa i recuperació del medi ambient, així com del patrimoni cultural de la nostra comunitat.

CONTINGUTS

En el bloc 2, el món que ens envolta

En el bloc 3, viure en societat, es treballa la situació econòmica de les Illes Balears.

3. Taula resum activitats bloc

ABANS DEL TALLER (equip docent)	5 min
Activitat 1. Recol·lecció d'etiquetes	5
DURANT EL TALLER (equip Shikamoo)	45 min
Aturada 1. Presentació i introducció	5
Aturada 2. Els secrets d'una capsa de cereals	15
Aturada 3. Que amaga la meva etiqueta?	10
Aturada 4. Redissenyem productes	15
DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)	20 min
Activitat 1. JugaJust - jocs online	20

Taula 1. Resum de la proposta i temporització aproximada.

4. Descripció activitats

ABANS DE LA VISITA (equip docent)

Temporització total: 5 minuts

ACTIVITAT 1. Recol·lecció d'etiquetes alimentàries

CONCEPTES CLAU: etiquetatge, aliment, comerç just, sostenible.

DESCRIPCIÓ GENERAL: Activitat que servirà per preparar el taller sobre consum sostenible.

GRUP MÀXIM: individual

TEMPORITZACIÓ: 5 minuts

OBJECTIUS:

- Introduir als nins i nines al taller que es durà a terme pròximament sobre consum responsable
- Preparar el material pel taller

MATERIAL NECESSARI:

- Sense material necessari concret

METODOLOGIA:

El mestre o la mestra introduirà als nins i nines que en els pròxims dies duran a terme una activitat sobre els secrets que amaguen les etiquetes dels aliments, i que per això és important que pel dia del taller tothom dugui una etiqueta d'algun aliment que tinguin a casa.

DURANT EL TALLER (equip Shikamoo)

Temporització total: 45 minuts

ACTIVITAT 1. Introducció i presentació

CONCEPTES CLAU: etiquetatge, aliment, comerç just i responsable, valors nutricionals

DESCRIPCIÓ GENERAL: Presentació i introducció del que es farà al taller	
GRUP MÀXIM: grup classe	TEMPORITZACIÓ: 5 minuts
OBJECTIUS: <ul style="list-style-type: none"> - Conèixer a la persona dinamitzadora - Introduir-se en el que es tractarà durant el taller 	
MATERIAL NECESSARI: <ul style="list-style-type: none"> - sense material necessari concret 	
METODOLOGIA: <p>La persona dinamitzadora es presentarà i explicarà la temàtica del taller, que no serà del tot desconeguda ja que ja hauran hagut de cercar les etiquetes dels aliments. Demanarà si han duit les etiquetes i si els hi ha costat trobar la informació.</p>	

ACTIVITAT 2: Els secrets d'una capsa de cereals

CONCEPTES CLAU: etiquetatge, aliment, comerç just i responsable, valors nutricionals

DESCRIPCIÓ GENERAL: Activitat centrada en explicar als nins i nines com entendre les etiquetes dels aliments i saber destriar la informació.

GRUP MÀXIM: grup classe	TEMPORITZACIÓ: 15 minuts
OBJECTIUS: <ul style="list-style-type: none"> - Aprendre a llegir i entendre una etiqueta alimentària - Aprendre a destriar entre aliments de comerç sostenible dels que no ho són 	
MATERIAL NECESSARI: <ul style="list-style-type: none"> - Presentació diapositives de suport (annex) - etiqueta producte de comerç just vs etiqueta producte comerç convencional 	
METODOLOGIA: <p>L'educador o educadora explicarà, a través d'una presentació de diapositives, les característiques principals que apareixen a les etiquetes dels aliments. Ho farà prenent</p>	

d'exemple una etiqueta d'algun aliment que sigui familiar a l'alumnat (per exemple el d'una caps de cereals). Explicarà als infants que podem dividir la informació d'una etiqueta i empaquetatge dels aliments en tres grups: envasat (si és més o menys sostenible), informació nutricional (fa referència a la composició de l'aliment) i l'origen (de quin país prové o provenen els seus components).

Per fer més entenedora l'explicació es posaran exemples concrets combinat amb preguntes cap als infants per fer-los partícips:

Per parlar de l'empaquetat dels aliments es farà referència al sistema de reciclatge i reutilització: *que creis que és més sostenible, utilitzar un envàs d'un sol ús o retornable?*

Per parlar de la informació nutricional, ens podrem referir a aquesta com la "benzina" que aporten els aliments als nostres cossos i en que ens hem de fixar (sucres, hidrats de carboni, proteïnes, etc): *Creis que tota la benzina és de la mateixa qualitat? Tota serveix per al mateix?*

Per parlar de l'origen/procedència dels aliments és demanarà primer de tot a l'alumnat si consideren que hi ha diferència entre si un aliment ve de lluny o és de proximitat (per introduir el comerç local). També, si alguna vegada s'han demanat qui cultiva, per exemple, els ingredients amb que es fan els aliments que consumeixen. *Heu pensat mai quina vida tenen els productors?*

Es parlarà dels aliments de comerç just, de comerç local i de com aquests poden ajudar a solventar alguns dels temes comentats anteriorment.

ACTIVITAT 3. Que amaga la meva etiqueta?

CONCEPTES CLAU: etiquetatge, aliment, comerç just i responsable, valors nutricionals

DESCRIPCIÓ GENERAL: De forma individual o per parelles els infants analitzaran la seva etiqueta a partir de l'explicació anterior

GRUP MÀXIM: individual o per parelles

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Repassar els contingut de les etiquetes dels aliments
- Entendre la importància del consum responsable

MATERIAL NECESSARI:

- fitxa per omplir amb les dades de les etiquetes
- Mapa de Peters

METODOLOGIA:

De forma individual o per parelles els infants hauran d'omplir una fitxa amb les diferents característiques de les seves etiquetes (de que està fet l'empaquetatge?, principals valors nutricionals de cada grup, procedència de l'aliment, etc).

Una vegada completada la fitxa, de forma ordenada, s'anirà apuntant l'origen de cada aliment al mapa de Peters. També s'analitzaran de forma general, els components nutricionals. Per completar l'activitat es podran fer a l'alumnat les següents qüestions:

Us ha sorprès d'on provenen els aliments que menjem cada dia?

Creis que les persones que treballen en les fàbriques tenen unes bones condicions?

Creis que els vostres aliments són de comerç just, de proximitat,?

ACTIVITAT 4. Redissenyem productes

CONCEPTES CLAU: etiquetatge, aliment, comerç just i responsable, valors nutricionals

DESCRIPCIÓ GENERAL: Elaboració d'una etiqueta alternativa per als productes de cada alumne o grup d'alumnes.

GRUP MÀXIM: individual o per parelles

TEMPORITZACIÓ: 10 minuts

OBJECTIUS:

- Repassar el contingut de les etiquetes dels aliments
- Conèixer els elements que han d'aparèixer a una etiqueta d'un aliment sostenible

MATERIAL NECESSARI:

- material d'escriptura i de dibuix
- exemples d'etiquetes d'aliments de comerç just
- fitxa "la meua nova etiqueta"

METODOLOGIA:

De forma individual o per parelles els infants hauran de dibuixar una nova versió de la seva etiqueta com si fos un producte de comerç just, sostenible, etc.

Se'ls hi podran donar algunes idees, com ara, substituir l'origen llunyà dels aliments per altres de comerç local. Que s'indiqui expressament a l'etiqueta que el producte és de comerç just i que no hi ha violació dels drets humans de les persones en els processos de producció, que l'envàs sigui retornable, etc.

Se'ls hi mostraran etiquetes d'aliments de comerç just per agafar idees.

DESPRÉS DEL TALLER (equip docent)

Temporització total: 20 minuts

ACTIVITAT 1. JugaJust (jocs online)	
CONCEPTES CLAU: etiquetatge, aliment, comerç just i responsable, valors nutricionals	
DESCRIPCIÓ GENERAL: Repàs dels conceptes apresos a través del joc	
GRUP MÀXIM: individual o per parelles	TEMPORITZACIÓ: 20 minuts
OBJECTIUS: <ul style="list-style-type: none">- Repassar els continguts apresos- Introduir-se en altres conceptes dels comerç just	
MATERIAL NECESSARI: <ul style="list-style-type: none">- ordinador- enllaç web Juga Just: https://jugajust.org/	
METODOLOGIA: <p>De forma individual o per parelles els infants podran jugar als jocs online disponible a la web de Juga Just, per reforçar els continguts apresos i ampliar els coneixements sobre el comerç just i responsable.</p>	